

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzandó.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Havi emlékeztető. Junius. — Késői fagy elleni védekezés és az ellaglott szőlők okszerű kezeléséről. Mórággyi István. — A mihez a gazdának érteni kell. V. Ciankali. — A szőlő kezelése. Szentgyörgyi Lajos. — Vidéki gazd. tudósítások: Erdővidék, Sz.-Keresztur, Besztercze, Sz.-Udvarhely, Sz.-Régen, Bátos. — Egyveleg: Személyi hir. Intézkedés a lép-fene ellen. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetés.

Havi emlékeztető.

Junius.

Ház és udvar. Minthogy a munkások teljes ellátás és élelmezésben részesülnek: főképen az aratási munkálatok megkezdése előtt minden gazda előre szerezzze be a szükséges élelmi szereket, nehogy ezek hiánya miatt, munka-szünetelés által károsodjék. Szérüskertből minden hulladék és útban levő szalma polyvamaradvány elszállítandó.

A megkezdett építkezésekhez minden anyagot meg kell most hordani, nehogy a kévés gabona behordása idején az igás erő kevesbítettessék.

Gőzgéppel csépléshez szükséges kőszén vagy fa beszerzendő.

Magtár és padlások kijavittatnak, pinczék hűvös éjjeleken szellőztetnek.

A jégverem ajtajára gyékény vagy szalma takarót függesztünk.

Szántóföld. Az ugarföldök trágyázása folytatandó; megkezdett ugarlás bevégeztetik. Elavult luczernások, miután az első kaszálás megtörtént, feltöretnek.

Harmadik részlet takarmány-törökbuza, tatárka, (haricska,) köles és mohar még sikerrel vethető, szintén az ugynevezett hathetes vagy cinquantino törökbuza e hó elején vetve, kedvező időjárás esetén, kielégíthető termést adhat

Repce és őszi árpa aratása megkezdetik.

Buza-vetésből a rozs kalászkok kiszedése figyelmeünket el ne kerülje.

Repa, burgonya, törökbuza, dohány, paszuly kapálása és töltögetése: a legsürgősebb munkálatok.

Rét és kaszáló. Széna kaszálás és gyűjtés kezdete e hónapra esik.

Zabos bükköny, luczerna, ballaczim, vöröshere lekaszál-

ható; a herefélétet mult hónapban említett gyűjtés, szárítás, behordási módozatban részesítsük.

Luczernásban mutatkozó aranka száraz árpa polyvával befedetik, vagy kikapálva elégettetik. Az arankafoltok gyakori lekaszálását is gyakorló gazdák kedvező eredményre vezetnek találták.

Magnak szánt luczernások meghagyatnak.

Allattenyésztés. A kútak kitisztittatnak, hogy állataink tiszta izű és salak nélküli vizet élvezhessenek.

Folytonos hőségben dolgozó jármosokra üdítő és hűsítő hatással bír a zöld takarmány-törökbuza; ezt tehát ne vonjuk meg tőlük.

Az itató vályuk tisztántartása szigorú ellenőrzést igényel.

Szopós csikók, midőn anyjukkal a déli melegben hűvös istállóra huzódnak, zabra szoktattatnak.

A juhászoknak leginkább restségen alapuló előitélete, hogy a birkának nem kell friss víz, leküzdendő. Vizenyős, buja fűnövésű laposok megmétélyezik a juhot, ily helyek tehát kerülendők.

Folyó, patak vagy álló víz hiányában a sertések számára feresztő gödrök hanyatnak. A malacznáj este-reggel zsákból élelmeztetik, a mi szép fejlődésüket elősegíti. A kanok számára külön járást jelelünk ki.

Gulya, ménes, bivalok, ha lehetséges, a déli hőségben vízbe állittatnak.

A házi szárnyasok elegendő friss vízzel láttatnak el, vályujokba néhány rozsdás vas szeget teszünk.

Szőlő. Másodszor kapálunk, hogy a szőlővirágzás gyomot és gázt ne találjon. A virágzás alatt minden munka szüneteljen; ennek lefolyta után, midőn már a szőlő szeme kifejlődött és szilárdan áll, kezdetik a honaljzás, a kacsozás és ezt követi a felkötés. A honaljak és kacsok töben levágandók; a multhavi válogatás óta kinőtt uj és meddő hajtásokat teljesen eltávolítjuk. Kötözésre legjobb a fonnyasztott káka és hárs.

Pincze. A pincze ablakokat meleg időben zárva tartjuk és csak hűvösebb éjjeleken szellőztetjük; a hordókat feltöltögetjük és tisztára keféltetjük.

Gyümölcsös. Az oltványok és nagy fáknál előforduló fattyu hajtásokat gondosan el kell távolítani. Cseresznyét és meggyet, melyek e hónapban érnek, a kártékony madaraktól védeni kell. A lehullott rosz gyümölcsöket szorgalmasan össze kell gyűjteni és hig-

mésszel megsemmisíteni, sertéseknek adni stb., hogy az abban található ártalmas rovar (Anthonomus) szaporodását megakadályozzuk. A hajtószemre való szemzés még e hónapban folytatathatik. Az olyan növesű fákön, melyeknek törzsei nagyon megfásodtak, a kéreg az éjszakai oldalon felhasítandó, hogy a nedvkerítés szabad utat nyerjen.

Faiskola. A későn fejlődött nemes hajtások csapra köttetnek. Azon nemes erős hajtásoknál, a melyeken mellékajtások fejlődnek, a mellékajtások visszametszetnek és csak a főajtások hagyatnak meg. A kellő hosszúságra (4-6 hüvelyknyire) nőtt tavaszi oltórányok, ha még nincsenek kibontva, a kötelekből kibontandók. A faiskolát gyomlatni, kapálni és az oltóvívókról a fattyu hajtást metszeni kell. A kihelt és a tavaszkor kiültetett vadonczok földje tisztán tartandó és száraz időjárás alkalmával megöntözendő. Azon ágyásokat, melyek maggal vannak bevetve és melyeknek a jövő évben való kikéltése remélhető, nagy kímélettel kell gyomlatni, de öntözteni nem szükséges. Cseresznye és kajszabarnacz-magvak gyűjtendőek, melyeket legjobb mindjárt elvetni, mert ha csomag a levegőn állanak kiszáradnak és nehezen kelnek ki.

Konyhakert. Az ősön sorba vetett gyökeres növények megkapalándók és a gyomtól tisztán tartandók. A kiültetett káposzta rózsák megkapalándók és a szükségeshez képest esős időben trágyalével megöntözendőek. A korán vetett borsók és a magnak meghagyottak leszedeandók. Törpe borsó fajokat ujjalag vethetünk. A paszulyt, ha azt a vetés előtt nem tettük meg, meg kell karóztatni. Törpe paszulyt ujjalag vethetünk. Az ugorka és diánye hajtásait vissza kell csipkedni; ha bő termés van, minden gyümölcsöt lelett két levélre kell vissza vágni és a gyümölcsöt (terméseket) deszkára helyezni. A besavanyított ugorka most vetendő. A fokhagyma szárait le kell tiporni, hogy ki ne magvazzék. Nyári retek, endivia, fűzros káposzta vetendő.

A káposztatelek a szükségeshez képest megöntözendőek, elvünk legyen: erősen, de ritkán öntözni. Az eprek indái folytonosan eltávolítandók, lévén az olyan fajták indái, a melyeket szaporítani akarunk. A spurga metszés csak e hó közepéig tart, az ültetvény tisztán és pakán tartandó. A magnak kiültetett sövények karókhöz kötetendők, a káposzta és retekmagvak a madaraktól óvandók, hogy azokban kárt ne tegyenek. Az utak a gyomtól tisztán tartandók. A melegágyakról az ablakok, ha szép időjárás van, leveandók. Paszuly, borsó, ugorka szedése folytonosan tart. A paradicsom karóztatik és felkötetik. A rászaktól felszabadult melegágyakat fel kell ásatni s ugorka paprika és paradicsommal bevetni.

Díszkert. Azon virágágyak, melyek tavaszi virágokkal voltak beültetve, felásandók; a gumók, virághagymák kiszedendők és árnyékos szeles helyre elrakandók. A szövény (Teppich) növények Fukszia, Lantana, Heliotropium sat. rendeltetési helyeikre elültetendők. Georgina és egyáltalában minden magasabb növesű és könnyen törő növény megkarózkodandó és felkötendő. A virágágyások, gyepek, fák és cserjék száraz időben szorgalmasan öntözendőek. A gyepek, ha kellően megnöttek, lekaszálandók, az utak szélein a gyepek élösen levágandó. A rózsák szemzése hajtó szemre megkezdettik. A hideghízi növények átültetendők és a cserepek félig nedves porondba állítandók. Azon virágmagvak, melyek emi kezdenek, leszedegetnek; a magtenyésztésre a legszebb példányok kiválasztatnak. A szegfü homlitásnak most van az ideje.

Méhészet. Az erdélyi országrészben tulajdonképen június a rajzási hónap és csak kivételesen történik ez május második felében. Kasaink és kaptáraink kívülről csinosan lesikárolva, légmentesítő; belül pedig szalma futó lángjával kiögetve készen várják az új lakókat. A rajzáshoz való minden készletünk és eszközünk teljes rendben legyen. Reggeli 8-9 órától délutáni 3-4

óráig jól vigyázzunk, mert ezen idő alatt szokott történni a rajzás. Az idejében elkészített kasokat a raj kiindulásakor még egyszer futó lánggal kiögetjük, nehogy abban pók, pókháló vagy valami más alkalmatlan és káros p. o. léppile, tojás- vagy báb maradjon és mikor a kas kihült, mézes, vagy sós vízzel — ám-bár tapasztalás szerint a tej legiobb belsejé befecskendezük és a rajt befogjuk. A rajzott kasokat szigoruan számon tartjuk, hogy azután 8-9 napra a másod rajokat is bizton várhassuk. Ha az idő alkalmas — kellő meleg, közben esővel — nem is marad a második raj tovább benn. Harmad-negyed rajokat egyesíteniük kell, vagy visszavernünk az anya-kashoz; összeszállott rajokat jobb, ha nem osztjuk szét. A Dzierzon-Berlepech új kaptarokat e hóban népesítsük be rajokkal. A mely kasok előtt szakál-alakban több napon át hever a raj, ha meg vagyunk győződve, hogy ott már új királyné peték vannak lerakva, vagy már épen beboltzott e nemű sejték — az, mint erőszakolt raj üres kaptárba átdobolandó vagy felpóczolandó. Gyenge kasainkat úgy dőlajt, néhány perczre nagyon népesekkel való megcserélés által népesítjük meg.

Erdészet. Főhasználat. A mult havi teendőkön kívül a leszállított faanyagok átadása képezi az erdész feladatát és ott, hol hasított áruk készíttetnek, ezeknek elkészítése szorgalmazandó. A mellékhasználat a faszedésre, legeltetésre, a cserékreg készítésére terjed ki. Erdőművelés. A magas helyeken az értékek befejezendők. Az erdővédelem a legeltetés ellenőrzésére, a vesszőlopás meggátolására és az erdőszélek gyakori bejárására terjed ki; ott hol a szürovar pu:zításaitól lehet tartani, a szükséges óvintézkedések megeendők és fenntartandók. A vadászat az őzbakra szorítokzik.

Késői fagy elleni védekezés és az elfagyott szőlők okszerű kezeléséről.

Több napi folyton tartó esőzés és hideg légáramlatok következtében magasabb hegyeinket hó borította el s helyi éghajlati viszonyunk ezzel oly kedvezőtlen fordulatot vett, hogy napról-napra félhetünk a minden fáradságunkat és reményünket pár pillanat alatt tönkre tevő dér és hóharmat bekövetkeztétől. Hogy eddigelé nagyobb mérvű hóharmattól megóvattunk, azt nagyobbreszt csak az általában uralkodó szárazságunka köszönhetünk; most azonban a várva várt jótékony esővel beállottak a dér tényezői is t. i. a talaj, növényzet és levegő lehűtése (jelenleg úgy az eső alatt is a hőmérsék 5-6° R. áll) mihez még ha egy kis északi szél s derült éjszakák járulnak, melyek a párolgás és hő kisugárzásnak szabad utat nyitnak úgy közel állunk, a mitől az Ég óvjon, a késői fagyokhoz.

Mit tegyünk tehát, összetett kézzel, tétlen várjuk-e be a csapást, melyet a sors reánk mérhet vagy tegyünk a mit tenni lehet, tartván ama igaz és helyes közmondást: „Ember segits magadon, Isten is úgy segít.” Ugyhiszem jobb lesz ez utóbbit követni.

A fagyok elleni védekezés tekintetében szőlőink jelen előrehaladt állapotánál fogva ugyan sokat tenni nem lehet és pedig egyrészt azért, mert az oczélból követendő eljárásokra t. i. a szőlőtőkék szalmaboritékkel befedése nemkülönben a füstölés nagyobb mérvű kivitelére valószínűleg előkészülve nem vagyunk; másrészt pedig azért, mivel karikás műveletünknel ezen első kevesebb előkészületet igénylő eljárás alig volna nagyobb területeken kivihető. — Van azonban ezeken kívül még

egy igen egyszerű eszköz kiadásba kerülő eljárási módunk, melyet ezuttal a t. szőlészközönség becses figyelmébe ajánlani bátorkodom. Ezen eljárás egyszerűen abban áll, hogy karikáinkat, ha a fagytól félni lehet, minél előbb felnyitjuk, sőt magát a czombot is szabadon bocsátjuk, hogy így az egész szőlőtő a levegőben magára hagyva himbálózhassék.*)

Ezen eljárási mód mellett az tapasztaltatott, hogy a szabadon himbálódó vesszők hajtásai kisebb dereknek igen jól sőt nagyobb szőlőkisérte fagyoknak is ellentállottak, vagyis más szóval mondva míg a megkötözött vesszők hajtásai a fagy által tetemes kárt szenvedtek, addig a szabadon bocsátottaké alig s épen semmit sem szenvedtek. — Nem vagyok ugyan azon kedvező helyzetben, hogy ezen eljárás valóságát saját tapasztalatommal is támogathatnám, mert e tekintetben magam is csak a kísérletezők sorába tartozom; miután azonban részemről már erre nézve a kísérletet megtettem, jónak láttam ezt a t. szőlész közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy így minél többen tegyünk kísérletet s merithessünk tapasztalatot.

Az említett eljárás egyszerűsége és gyakorlatbani könnyű keresztül vitathatósága már megérdemli, hogy e dologra figyelmet fordítsunk s évente alkalmazásba vegyük; mert lehetnek bár oly fagyok, melyek termésünket ennek daczára is tönkre tehetik; de ismét lehetnek olyanok is (mint voltak másutt) midőn ezen eljárással termésünket megmenthetjük.

Másként áll azonban a dolog az elfagyott szőlők kezelésére nézve, itt már nem állunk ily hypothesisokkal szemben; mert az itten követendő eljárási módok alapját és okát a gyakorlati szőlős gazda is megütheti, föltéve, ha ezt egy kis megfontolásra méltatja.

Mindezek előtt előre kell bocsátanom, hogy a fagykárt nem lehet azonnal a fagy után megítélni, nem pedig azért, mert kárunk miatti igazottságunkban rendszeren mindent fekete színben látunk, másrészt pedig mivel a fagyás mérve egész valójában csak a fagy után 2—3 nap múlva mutatkozik.**)

Szem előtt tartva tehát ezen szabályt, mielőtt elfagyott szőlőnk kezeléséhez foghatnánk tökéletesen tisztába kell lennünk annak állapotával, a melybe a fagy által jutott, a mely pedig a körülményekhez képest igen különböző lehet.

Előfordulhat ugyanis azon eset, hogy a fagy szőlőnket csak igen kis mértékben érte, vagyis annak csak legnedvedsábbb részeit, a hajtás végeket s felsőbb leveleket tette tönkre, a termést azonban kevésbé sértette. Ilyenkor azt szoktuk mondani, hogy „a fagy jelentéktelen kárt tett“ s így nincs is egyéb teendő, mint az elszáradt hajtás végeket a legközelebbi levél felett

*) Ajánljuk azt is, hogy a szálvesszőket és kantákat addig míg a fagytól félni lehet, meg ne hajtsuk és köttessük.

***) Különbözik eme különösnek látszó előny, melyben a fagy tekintetében a szabadon bocsátott, himbálózó vesszők részesülnek, ugy hiszem nem nélkülöz minden alapot, a mennyiben a növényi mozgásnál, ép úgy, mint az állatinál valószínűleg bizonyos mennyiségű hő fejlődik, vagy pedig lehet az is, hogy a sejtnedvnek a való beszívódása (imbibitio) nem mehetvén oly gyorsan létre, a protoplasma is tovább megtartja rugékonyságát és életképességét.

levágni, hogy a levél melletti honalj hajtás vagy szem a vessző tovább való nevelését eszközölje

Ily szerencsés eset azonban csak igen ritkán fordul elő, hanem sokkal gyakoribb azon eset, hogy hajtásaink fele, vagy háromnegyede a rajta levő természettel együtt tönkre megyen s csak alsóbb, fásultabb része marad épen. Ily esetben már nehezebb a bajon segíteni, de azért itt is még lehet enyhíteni a kárt, ha megfontolva a dologhoz látunk. A helyett, hogy mint sok gazda tenni szokta, elkeseredésében átkozván a sorsot, többé feléje sem megy szőlőjének, azonnal a dologhoz kell fogunk, mely abban álland, hogy mindezek előtt azon elfagyott hajtásokat, melyeket jövő évi magfának szántunk (tehát mindegyik karika kiindulási pontjához legközelebb eső két hajtást) legfeljebb 2—2 szemre visszavágjuk a karikákon lévő, ezekhez legközelebb eső 2—3 hajtást 2—3 szemre visszavágva a többi hajtást karikástól együtt eltávolítjuk.

Ily eljárás mellett a meghagyott csapokon rövid idő múlva új hajtásokat nyerünk, melyek midőn 25—30 cm. hosszúra megnöttek, megválogatunk. A válogatás úgy intézendő, hogy a magfa nevelés végett meghagyott csapokból kijött két hajtás közül mindegyik csapon csak egy hajtás hagyandó, a termés végett meghagyott csapokból kijött 2—2 hajtás közül pedig csak a termést hozottak hagyatnak meg, míg a termést nem mutatókat eltávolítjuk. Azon esetben azonban, ha egyik sem hozott volna termést, ugy mindenik csapon legalább egy hajtást hagyunk, melyet azonban (az ugar hajtások kivételével) 2—3 levél felett visszacsipünk. A termést hozott hajtások rendszeres kezelési módban részesíttetnek azon virágzás után a termés felett 2—3 levéllel bekurtittatnak.

Ha valaki azonban nem ezen közönséges hanem a helyesebb váltó-rendszeres két karika, ugar és egy tartalékcsapból kombinált műveletet folytatná, ugy az esetben a karikákat a leírt mód szerint megmetszvé oda kell törekednie, hogy az ugar-csapról legalább két, a tartalék-csapról pedig egy erőteljes hajtást nyerjen.

Az elfagyott szőlők ily módonai kezelése mellett nem csak hogy ez idén még meglehetősen mennyiség és minőségű termést nyerhetünk, hanem a mi a fő, a tőke így a jövő évi termés biztosítására szükségeltető ugar vesszőket is kellőleg megnevelheti és érlelheti; míg ellenkezőleg ha szőlőnket ily rendszeres metszésben nem részesítjük ugy (mivel a tőke ez esetben igen sok haszontalan gyenge hajtást nevelend) a fagyévbani silány termés mellett még a következő év termését is kockáztatjuk.

Midőn végül ama óhajomnak adok kifejezést, hogy az Ég bennünket a késői fagytól óvjon meg, nem mulaszthatom el egyúttal a t. szőlész közönséget saját érdekében felkérni, miszerint az itt leírt fagy tekintetébeni előkészületet minél nagyobb mértékben megtenni — bekövetkezhető fagy után pedig szőlőjét a fentebbi eljárás szerint kezelni sziveskedjék.

Nagy-Enyed.

Mórágyl István
vinczellér-képezdei igazgató.

A mihez a gazdának érteni kell.

V.

Illő, hogy a gyógyszerekkel egyszer már egészen végezzünk; ezért a következőkben megismertetni még azokat az anyagokat, melyek mindenképpen megérdemlik, hogy a gazda házi gyógytárában helyet foglaljanak.

V. csoport. Alkaliak; alkalikus földek; sók:

a.) **Salamia szesz** vagy **maró-ammoniak**. Igen kitűnő szer, azonban óvatosan kell vele bánni. Belsőleg **dobkór ellen** alig vanszerünk, mely gyorsabban hatna t. i. a mely a képződött gázokat hamarabb megkötné. Egy ökörnek, tehénnek egy adagra 10—15 grammot számítunk és 1 Liter vízzel vagy nyákos főzettel jól összerázva beöntjük, félóránként ismételve mindaddig, míg a baj elmúlik. Tisztán, magára a Salamia szesz, felmarná a nyákhártyákat ezért kell összerázni. Lovaknak, kolika esetén, sokszor nagy könnyülést okoz; az adag ugyancsak akorra lehet, mint a szarvasmarhánál. — Külsőleg megkeményedések, hideg daganatok eloszlatása céljából **bedörzsölésre** használják, más szeszes anyagokkal vagy olajjal vegyítve. Ára 1 kilogrammnak 36 kr.

b.) **Hamuzsir** — szén-savas kalium. — A tisztított hamuzsirt belsőleg különösen akkor szokták adagolni, midőn a pokla a szülés után visszamaradt és az által későre tisztul. Egy nagy állatra 4—16 grammot számítunk; juh, disznónak pedig 2—4 grammot naponként háromszor beönteni vagy labdacsbán beadni. — Külsőleg ugyanazon célból használjuk, mint a salamia szeszt; ajánlatosabb ennél, miután nem olyan erős szer és azért nem ártunk vele, ha nem is vagyunk eléggé óvatosak; 1 rész hamuzsir, 4 rész higanyir vagy disznózsírral összekeverve jó oszlató kenőcsöt ad. — Kitűnő hatását észleltem a hamuzsirnak, mint szemviz a poroz-hártya elhomályosodásai esetén az ugynevezett szemfoltok külső hályog ellen; használatát akkor kezdem, midőn a netaláni lob már elmúlt és ha nagyon érzékeny még a szem a fény iránt, 100 gramm 1% hamuzsiroldatra 15 csep opium tincturát veszek. Szemviznek az 1% oldat (100 gramm vízre 1 gramm hamuzsir) elegendő lesz, azonban lehetőleg párolt vizet és mindig tisztított hamuzsirt vegyünk. Külsőleg, borogatásra, a nyers hamuzsir is megteszi a szolgálatot. A nyers hamuzsirnak ára 32 kr., a tisztítottak 70 kr kilogrammonként.

c.) **Glauber-só** — kénsavas kalium; — keserű só — kénsavas magnesia; — kéttős-só — kénsavas kalium. — Mind a három szer körülbelül egyenlő hatású; egyik a három közül nélkülözhetlen és leggyakrabban a keserű só találjuk használatban. Kisebb adagokban mind a három só hűsítő, csillapító és ezért lázas bajok, lobos bántalmak esetén használjuk. Nagy állatra 30—60—90 grammot számítva; középny állatra 8—12—18 grammot; k. állatnak 2—4—6 grammot veszünk. Nagy adagokban **lágyszókelést**, ha menőst idéz elő, azonban fájdalom nélkül és a nélkül, hogy az étvágyat elvonná. A mi az adag nagyságát illeti az az állat természete szerint igen változó: leirt

kis adagoknak háromszorosát sőt négyszeresét is vehetjük; például egy lónak keserű sóból 240—350 gramm, a szarvasmarha még többet kíván és bír el minden baj nélkül, 400—450 grammig fölmehetünk. A kisebb adagokat három óránként ismételjük; a nagy hajtó adagok bevárjuk hatását és ha az 24 óra alatt nem mutatkozik, 1—2-szer ismételjük. A keserű só ára 18 kr, a glauber-sónak 16 kr, a kéttős sónak —? kr. kilogrammonként.

d.) **Salétrom só** — salétrom savas kalium — a leg-hatalmasabb lobellenes szer; hűsít, a vért hígítja. Agy-, tüdő-, gyomor lobnál alig nélkülözhető. Adagolásánál ügyelni kell.

Nem szabad e helyt elfeledkezni a **mészvizről** sem és rendjén volna, hogy minden gazdaságban egy pár nagy üveggel készen álljon. A mészvizet sok mindenféle baj ellen már jó sikerrel alkalmaztam; a felfuvódott marhának, ha többi eljárás mellett, félóránként 1/2 liter mészvizet beöntöttem, a legtöbbszőr megszüntette a bajt; midőn a kiszabott sok savanyu takarmánytól megromlik a jószág étvágya egy párszor mészvizet kell beadni — az állat nagysága szerint 2 deciliterrel 1/2 literig — és megjön az étvágy; egyenlő mennyiségű mészviz és faolajból készített kenőcs igen jó az égési sebekre, nagyban csillapítja a fájdalmat. A mészvizet következőleg készítjük: vegyünk tiszta égetett meszet és azt egy alkalmas edényben oltjuk meg körülbelül 500-szor annyi tiszta vízzel, keverjük jól össze és midőn kihült ismét összekavarva üvegekben öntjük; az üvegek tartalmát naponként jól összerázjuk mintegy két héttig, azután leülepedni hagyjuk a fel nem oldott meszet, a tiszta mészvizet óvatosan leszűrjük és jól eldugaszolható üvegekben eltesszük.

VI. csoport. Ide sorolom — elhagyva a szakszerű csoportosítást — mindazokat a gyógyszereket, a melyek még beszerzendők:

a.) **Higanyir**. Az állatgyógyászatban a higanyirt nélkülözni nem lehet. Megkeményedett daganatokat eloszlatni, felpuhítani legkényelmesebben a higanyirral lehet; lobos daganatokat, ha hideg vízzel fölváltva, higanyirral jól bedörzsölünk az izzadmányok fölszivódnak és nem igen kerül a sor genyedésre. Tölgydaganatoknál, ha a tehenet fejni lehet és akarjuk vagy ha szoptat az állat, nem szabad higanyirt alkalmazni, miután a higany a tejet és általa az embert és állatot megmérgezheti. Épen úgy ügyelni kell, nehogy az állat maga-magát vagy egy a másikat nyalja ott, hol higanyirral bekenve van. Nyáron át nem kell sokat készletben tartani, miután megavasodik; ára 2 frt 40 kr. egy kilogrammnak.*)

b.) **Hánytató borkő**. A sertések igen sok betegséginél a hánytató majdnem elkerülhetlen; ezen célból meleg vízben vagy tejben fölolvastva 30 centigrammtól 1 grammig veszünk beadásra és egy óra múlva ismételjük az adagot, ha a hányás be nem következett. A hánytató borkő különösen a szarvasmarhánál kitűnő hatású az emésztőszervek hiányos működése esetén; előmozdítja, elkezdi a ké-

*) A patikából hozatva circa 4 frt 50 kr-ába kerül.

rődzést. Alkalmazzuk továbbá, mint feregellenes szert bel-élődiek — galandférgek, giliszták stb. — ellen. A légzés műszervének számos bajánál szintén jó szolgálatot tesz, miután az izzadmányok szervülését megakadályozza, a vért higitja, a külbőr működését életénkíti. Lónak, szarvasmarhának 1—10 grammig adhatunk székfüvirág forrázatban vagy labdacásban előbb meleg vízben fölolvastva, miután ha darabosan kerül a gyomorba, fölmarja a nyákhártyát. Vizeletrekedés esetén a hánytató borkő székfüvirág forrázattal szintén igen jó szolgálatot tesz. — 1 rész hányborkő, 4 rész disznózsírral jól eldörgölve erős izgató kecsőt ad. A hányborkőre vigyázni kell, miután erős mérég; ára egy kilogrammnak 2 frt 80 kr.; 250 grammot elég lesz beszerezni.

c.) Pokolkő — salétromsavas ezüst. — Gyenge $\frac{1}{2}$ — 1% oldatban kitűnő összehúzó folyadékot készíthetünk belőle a körülmények szerint glycerin, spiritus, olaj vagy vízzel; e célra azonban más olcsóbb szerek állanak rendelkezésünkre. Hússzemölcsobujálkodások — közönségesen úgynevezett vadhús — égetésére azaz eltávolítására, hol a kést vagy ollót nem lehet használni, legjobb a pokolkő. Ha gyorsan jó nemű gennyedést akarunk a fonyadt kinézésű, hig genyvet elválasztó renyhe sebhelyen előidézni — a pokolkövet használjuk.

Ha erőteljes sarjadzással akarjuk valamely sebnél, sipoly nyílásnál vagy sipoly menethen az összeforrást, a kitöltődést elősegíteni, szintén a pokolkőhöz fordulunk.

Mindenik esetben a maga módja szerint: többször vagy ritkábban, erősebben vagy csak felületesen égetve. Ára rudban egy kilogrammnak 75 frt. Nagyon drága szer, azonban nem kell ezért kihagyni a házi gyógytárból, mivelhogy például 20 gramm belőle szép rudakban igen hosszú időre elég lesz, ennek az ára pedig csak 1 frt 50 kr.; lemag, kendermag vagy mák közé kell jól eldugaszolt üvegben eltenni; használatkor óvatosan egy tollszárba dugjuk és azután szépen megszártva ismét a mák közé helyezzük, miután a nedvességtől szétmállik.

Ezek volnának azon gyógyszerek, melyeket minden jóra való nagyobb gazdaságban készletben tartani kellene. Nem tagadom az ösmertettek között van egy pár, melyet kihagyni lehetne, melyre talán nagyon ritkán kerül a sor: azt tartom azonban inkább többet, mint kevesebbet!

Egy házi patika berendezése nagyon kifizeti magát; tessék csak elgondolni, hogy a rendes patikában legalább kétszer annyiban kerül mindenik szer és az elkészítés, csomagolás stb-ért járó költségeket külön kell még megfizetni. Azután mennyi időpazarlás, mulasztás és bosszankodással jár a legtöbbször messze levő patikába való küldözgetés!!

A sebek gyógykezelésének leírásával eljutottunk volt odáig, hogy a seb megvizsgálása után a vérzést elállítottuk és szorgalmas hideg borogatásokkal a lobot csökkentettük, mely utóbbi eszközés, a miként említém, csak nagyobb sebeknél

szükséges. Egy pár napra azután bekövetkezik a genyedés és ez a hússzemölcs képződéssel a seb üreget, a sebzéssel eszközölt szövet veszteséget kitölti, mintegy helyrepótolja. Ugyanis a genyedéssel együtt a seb feneké és oldalai — egy szóval a seb egész felszíne — hogy úgy mondjam sarjadzani kezdenek, szép rózsapiros szemcsés kinézésű ujszövevettel vannak borítva.

Szabályos és kívánatos sarjadzás sűrű, nem bűdös, tejfölhöz hasonló geny képződésével jár együtt; a geny mintegy védi a sarjadzást — a hússzemölcsöket — és ezért nem csak nem szükséges, de határozottan káros a geny mindig egészen letörölni vagy sok vízzel gyakran lemosni. Ha a hússzemölcsök — a sarjadzás — és a geny olyanok, mint a hogy azt leirtam, akkor azt mondjuk, hogy a genyedés, a sarjadzás jó neműek: az ilyen seb nem vérzik minden csekély érintésre, hamar kitöltődik, szépen és gyorsan gyógyul. Tudni kell ugyanis, miszerint, ha a sarjadzás a sebet kitöltötte és így elérte a természetes színvonalat, akkor lassanként tömörül, zsugorodik átváltozik heg-szövevé és a seb begyógyulása után visszamaradó hegedéssel mutatja, hogy hol volt a baj; a heg-szöveten nem nő szőr és ezért csupasz marad.

Mindaddig, míg a genyedés és sarjadzás jó neműek, egyedüli teendők: 1) a geny elfolyását felügyelni, mivelhogy a visszamaradó geny — bármi okból történjék az — megromlik, megromlja a sarjadzást és késlelteti, sőt lehetetlené teszi a gyógyulást — és 2) a sebtől mindenféle kártékonytást távol tartani. Ezért, ha netalán sülyedések, üregek, járatok képződnek, melyekből a geny nehezen vagy épen nem kinyomható, késsel, genyszallag-tüvel nyílt sebet, a genynek utat csinálunk; a felesleges geny szivacsos felszítatjuk vagy ki — lefecskendezéssel eltávolítjuk és e célra legjobb 2% vizes karbolsav oldatot használni, miután általa desinficiálólág hatunk, azaz a levegőből a sebbe, a genybe került különböző, a geny megromlását előidézhető csirákat széttroncsoljuk. A sebet ezután, ha lehetséges és szükséges szintén 2% karbolsavas olajba mártott kocczal kitöltjük és ezt a szerint, a mint bőven vagy pedig csak keveset genyed a seb minden két nap, naponként egyszer vagy naponként kétszer is megtesszük. Egészen nyílt sebet elég ha a karbolsavas olajjal egyszerűen bekenjük és ha bőven genyedik, tiszta szénporral behintjük, de ezen esetben jobb lesz a szénpor közé valami összehúzó szert keverni p. o. veszünk 20 gramm szénport és 4 gramm timsót.

A sebtől, mint mondtuk, mindenféle kártékonytást távol tartani kell! Ügyeljünk, hogy ne dörgölje, ne rágja sebet az állat, a mi különösen a gyógyulás vége felé szokott megtörténni, akkor, mikor viszketni kezd. Tartsuk mindig tisztán a sebet és környékét; a beszáradt genyből a seben képződött varokat nem szükséges mindig és erővel eltávolítani, miután alattuk a sarjadzás igen szépen halad előre; ha azonban a varok nagyon oda tapadnak és a sebre száradva nem akarnak leválni, akkor olajjal bekenve azokat szépen leszedjük.

Ha a seb mély vagy lebenyes és az állat mozgásaikor a seb felületek is mozognak egymáson, akkor, miután ezen kö-

rülmény a sarjadzást megrontja, a kitöltődést lehetetlené teszi — a kocczal való kitöltést gondosan és okvetlenül meg kell tenni.

Cyankali.

A szőlő kezelése.

A rémitgető terminusok legutolsója is eltelt a természetet mivelők kimondhatlan örömére.

Hátunk megelt az a nap is, mely után rendszeren szász atyánkfiai, sokkal kevésbé kimélve, kétszeresen fogyasztják a „hegy levét“, melyet Orbán nap előtt csak félve szoktak tenni.

Mindenféle fagyos szenteken túl esve, tehát repeső kebel-lel emelünk fohászt a Mindenhatóhoz, hogy ennyire is megőrizte féltett kincseinket, lelket, testet, rugékonyságban tartó drága plántáinkat — s ezek közt a háladatos szőlőt.

Bizony-bizony mégis jó az Úr!

Most tehát biztos bátorsággal lássunk a munkához, fogjunk a szőlőmivelés leguevezetesbikéhez, az ugynevezett csipkedéshez s az evvel együtt járó magfa (jövő évi termővessző) választásához.

Iparkodjunk végezni e munkát mielőbb, hogy megszerződés után a hasztalan lim-lomtól, jövő évi termésünket, a mennyire az tőlünk függ, biztosítsuk.

E műtétet nálunk — Erdélyben — levelezés, gyomlálás, válogatás, hányás s a jó Isten tudná mi mindenféleképp nevezik; azonban ez mindannyi egyet, ugyan azt a műtétet jelenti, a mit most szőlővirágzás előtt minden jóra való szőlőtulajdonosnak végeznie kell.

Fölszólalásom nem fogja talán senki egyébrek tekinteni, mint a miért én azt teszem most s tenni szoktam újra-megújra, a mikor arra — szőlőszelünk érdekében — az időt alkalomszerűnek találom.

Egyedüli célom, idejében jelezni a termelőket, melyek könnyelmű elmulasztásából vajmi sok kár szokott háromolni szőlőszelünkre.

S főképp, ha a levelezéssel a magfa választást nem végezzük virágzás előtt — s a mennyire csak lehetséges ezekben a napokban, mert különben lehetetlenség ott és olyan termővesszőket hagynunk, a hol és a milyenek által biztosíthatjuk jövő évi termésünket, s egyszersmind szőlőtökünk teljes erőben és szabályos állásban való maradását.

Sokan és nagyon sokképpen irtak már a magfák megválasztásáról s az evvel járó más teendők mikénti eszközzéséről, szakmunkákban, — folyóiratok, közlönyökben — mindazonáltal röviden szerény magam is elmondandónak tartom.

Ugyanis, megállunk szőlőtökünk előtt, számba vesszük annak erősségét s a szerint hagyunk azon kevesebb vagy több termővesszőt — és pedig a lehetőségig a múlt évben nőtt termő vessző legalsóbb sarjaiból 2—4-et; a többi termés nélküli jövéseket mind eltávolítván, — a termés-

ket pedig a gerzed-bimbó fölött — a körülményekhez képest — 1—3 levéllel elcsipvén.

Ha szőlőtökünk közt elvénültek, — vastag, már nehezen lefedhetők volnának, gondunk legyen arra, hogy 1—2, elég méjrről jött gyöksarjat is hagyjunk, mely által annak idején — tökéinket megifjithassuk.

Ha már a magfáknak hagyott sarjak akkorára nőtek, kössük hárrsal, — vagy vidékek szerint — hol mivel szoktuk — azokat a karóhoz, hogy annál kevésbé tétethessenek ki az elkárosodásnak.

Egyidejűleg a szőlő zöld ojtást is figyelmébe ajánlom tisztelt szőlészeinknek, — éppen most levén legalkalmasabban a jövések arra, hogy a háladatos műfogással — már a következő évben termő-nemesítéseket eszközöljünk.

Tíz év óta szakadatlanul hívogatom az érdeklődőket, s beszélem utou-utfélen ennek nagyszerűségét, — s épen a megújuló érdeklődésből folyólag teszem azt most is, — kijelentvén, hogy ezekben a napokban, — most midőn még teljesen arra való, üdék a sarjak, szives készséggel állók a megtanulni vágyók becses rendelkezésére kül-magyar utca 66. számú lakásomon.

Mely alkalommal egyszersmind a szőlőlevelezés módjáról, — s a most már festésnek indult rózsák s másféle — különösen gyümölcsstermő-növények szemzése tekintetében is örömet szolgálndok utasítással.

E műtétek leírásába most nem bocsátkozom, sokszor elmondott dolgok levén azok már csak általam is, — s megvalómlom, hogy ép a mennyire csak lehetséges, az efféle dolgokat egyenesen in praxi szeretem látni és láttatni, hogy örökre maradandó becsükké váljanak.

Őszinte tisztelettel kérem hát szép és hasznos növényeink mindazon barátjait és barátnőit, kik még ezen szívet-lelket elevegenségben tartó, testüknöknek egészségét eszközölő dolgokban avatatlannak lennének, de fölavattatni óhajtanának, szerencsétlenni méltóztassanak!

Kolozsvártt, 1882. május 25.

Szentgyörgyi Lajos.

VIDÉKI GAZDASÁGI TUDÓSÍTÁSOK.

Erdővidék, 1882. május 21.

Tegnapelőtt azaz e hó 19-én reggeltől délig tartó nagy havazás volt. A szebb őszi gabonákat, különösen a szépen kifejzett rózsokat földre simította. — Az erdőknél a fák ágait letördelte, sőt a kertekben a gyümölcsfák ágaiban is sokat letört. — A mezőkön, estére kelve, a hó nagy része elment, de az erdőknél épen maradt s még ma is fehérek körül a hegyek mindenfelé. Tegnap délután 3 órakor erős borsózás vonult a Rikán keresztül déli irányban, az egész vidéket érintve, nagyobb károkat nem tett. Általán a tavasz száraz volt s mint korábban irtam, igen kevés eső volt egész tavaszon. — Az őszi vetések, ha ismét lábra állhatnak, még most jó reménnyel bíznak. A törökbuza, mint a viasz oly sárga lett a földben, a mit az előbbi fagy megkímélt, az a mostani folytonos hideg miatt pusztul ki. A többi tavaszi vetemények is csaknem mind silylik a havat és hideget. Annival inkább a legelőn levő marhák, melyek a mezőn teljesen elszigorodtak. A havazás miatt a csordák háza is rekedtek volt, de a kóst szüke nem engedti lithon tarthatni azokat. A gabonárák nem

csökkentek, sőt ily időjárás mellett azt hiszem emelkedni fognak. Jelenben az idő folyton még borult s így nem következett be a fagy, a mitől a hóhullás után folyton rettegünk. r. l.

Sz.-Keresztur, 1882 május 19.

Száraz tél után, száraz tavasz köszönt be. Április végén s május elején volt esőnek köszönhető, hogy vetéseink újból erőre kaptak. Az ősziek közepesek, a tavasziak, melyek alkalmas időben lettek elvetve, jobbak; az előbbieknél áprilisi fagy és a tavasz szárazsága ártott kissé. A törökbuza és répa-vetésnek kedvező időjárásuk volt. Nemsokára következik kapálásuk, de a folytonos esőzések akadályozzák a munka megkezdését. Mesterséges takarmányaink, eltekintve egyesektől, szépek; legelőink s réteinkre sem lehet panaszunk, habár ezek silányabbak. A szőlők szenvedtek a fagyos szentek elsején beköszöntött fagy miatt, a fagy többet ártott a kapás növényeknek. Gyümölcs kevés lesz, áprilisi fagy sokat ártott. Erősen hull a gyümölcs. Az állatok ára hanyatlak, a szaporulat a múlt évekhez képest igen kedvező. Ma reggel hatalmas havazásunk volt, melytől gazdánk nem sok jót várhatnak. Szőlő s gyümölcs igen sokat szenvedett, ha fagy nem követi, vetéseink tán kilábaljak. r. l.

Besztercze, 1882. május 19.

Tavasznak kitünőségét az eső hiánya mérsékelte. Szántás s minden munka könnyű volt. Az őszi vetéseket az áprilisi szelek itt-ott megviselték, megrikították, gazosak. A tavasziak jók eddig. A törökbuza-vetés nagyon jól folyt s a répa is. Az előbbi jól, utóbbi a szárazság miatt ritkán kelt, luczerna, lóher elég jó. De másféle vetett füvek a szárazság miatt silányok. A réteken, a hol a talaj szárazabb, a fű gyenge, kevés szénánk lesz. Legelő meglehetősen eddig. A szőlő nagy terméssel biztat, sem az áprilisi, sem a 12 és 13-ki fagy nem ártott. Kerti vetemény rosszul kelt. Házi állataink jók, egészségesek. Az ellés általi szaporulat kielégítő. Termény és állatok ára helyt áll. Az előbbi jó, utóbbinak nincs kelete. Törökbuza emelkedésben van. A legelő hiánya miatt a marha olcsódik. Közgazdasági újabb mozzanat semmi egyéb, minthogy a Deés-Besztercei vasutvonalat lejt-mérezik. Az áprilisi fagy semmi kárt nem tett.

Vályi G.

Sz.-Udvarhely, 1882. május 22.

Ápril hóban nagy szárazság, május 14-én fagy és május 19-én nagy hó volt, gyümölcs és paszuly elfagytak. Őszi vetések gyérek, tavaszi vetések jók, de a tengeri a fagytól sokat szenvedett. Tavaszi vetések általában kedvező feltételek alatt miveltettek el. A mesterséges takarmányok eleinte nagy szárazság, később hideg eső és fagy miatt szenvedtek, a rétek és legelők állapota rossz, szénatermés csak felére számítható. A gazdasági állatok állapota kielégítő. — A szaporulat jó és elég. Gabona és gazdasági állatok ára jól tartja magát. Udvarhely megyében a gazdasági egyelet május 8-án megalakult. Árvizek még károkat nem okoztak.

Kénosy Béla.

Szász-Régen, 1882. május 26.

A két hétig tartó esőzést követő meleg napok és langyos esők után a vetések sokat javultak. A zab kitünő, gazdag termést ígér. A tengeri keveset szenvedett a hűvös napok alatt, s általában jónak mondható. Az első kapálás javában foly. A tavaszi vetés közt legtöbb a gyenge, de azok is napról-napra javulnak. A szőlőben kevés kárt tett a hideg, középestenél jobb termés mutatkozik. Gyümölcsök közt legnagyobb termést a csontárosok ígérnek.

Bátos, 1882. május 26.

Vetéseink igen jól állanak s nem csak itt, hanem az egész vidéken legszebb remények kecsegtetik a gazdákat. Még a már most vesztettnek hitt repce is megerősödött és közepes termést ígér. A

zab-vetések reményfelett jók, rozs, árpa, alakor, mely a tavaszkor ritka volt. A kedvező időjárás következtében megtörmöttödött; jó termést ígér. A tengeri egyrésze már a második kapálásra vár. A szőlő gazdag termést ígér, jobb részben virágzóban. Alma, szilva kevés, de körtve és más csontárosok bő termést ígérnek. r. l.

EGYVELEG.

* Személyi hír. Reich Albert, m. kir. állami állatorvos, ki Kolozsvár székhelyvel Kolozsvár város és vidékére lett elhelyezve, a napokban tisztelgett a város polgármesterénél, jelentvén egyszersmind, hogy hivatalos működését megkezdette.

(M. P.)

— Intézkedés a lépfene ellen. Bone Péter, helybeli gyakorló állatorvos, a lépfene ellen sikerrel használt szert találta fel és folyamodott a földművelési m. kir. ministeriumhoz, hogy nyújtson neki alkalmat arra, miszerint szakértők előtt bebizonyíthassa szere hasznos voltát. Ezen kérésre a miniszter engedélyt adott a gyógykísérletekre Kolozsvárt és vidékén, a kolozs-monostori gazdasági tanintézet s a tordai bika telepen felmerülő esetekben, egyszersmind dr. Szaniszló Albert elnöke alatt dr. Szentkirályi Ákos és Weinhold Nándor városi állatorvos személyében felügyelő szakértő bizottságot nevezett ki. — A hatóság intézkedett, hogy lépfene betegség esetén a bizottság elnöke azonnal értesíttessék. — A bizottság költségeit a miniszter fedezi. (K. K.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjúpiacz Budapest, 1882. május 21-étől május 27 éig.

Buza szilárd üzlet, forgalom 75,000 metermáza, ár 10-70 frt.

Rosz szilárd üzlet, forgalom 4000 metermáza, ár 7 frt 80 kr.

Árpa szilárd üzlet, forgalom 5000 metermáza, ár: takarmányárpa 7-35 frt, seres árpa 8 frt.

Zab szilárd üzlet, forgalom 4000 metermáza, ár 7 frt 85 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 15,000 metermáza, ár 7-40 frt.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest máj. 27. | Bécs máj. 27.

Buza	10-60 — 10-75 frt	12-00 — 13-40 frt
Rosz	7-60 — 8-00 frt	8-40 — 9-50 frt
Árpa, takarmány	7-20 — 7-50 frt	7-50 — 8-00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7-75 — 8-25 frt	8-25 — 9-25 frt
Árpa, seres	— — — frt	9-25 — 10-00 frt
Zab	7-40 — 8-30 frt	7-00 — 8-30 frt
Törökbuza	7-35 — 7-45 frt	7-75 — 7-90 frt

Budapesti marhavásár május 25-én. Őszszes felhajtás 1432 db. nagy és 1110 apró marha. Ebből eladott 29 db. bika, 750 db. ökör, 431 db. vágó tehén, 150 db. fejős tehén, 75 drb. bival, 601 drb. borju, 509 drb. bárány. Árak: bika

darabonként 90—175 frt, ökör páronként 200—365 frt, vágó tehén páronként 147—290 frt, fejős tehén darabonként 80—193 frt, bival páronként 170—255 frt, borju darabonként 9—27 frt, bárány páronként 7—9 frt, birka — frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 52—56 frt, tehénhús 48—53 frt, borjuhús 58—80 frt, bivalhus 47—49 1/2 frt.

Bécsi marhavásár május 23-ikán. Összes felhajtás 3569 drb és pedig 1625 drb. magyar, 1247 drb. lengyel és 697 drb. német fajta, melyből 3481 drb. ökör, 36 drb. tehén, 51 drb. bika és 1 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 50—60 frt, lengyel 52—56 1/2 frt, német 52—60 frt, tehén 49—52 frt, bika 50—54 frt, bival 50 frt. Lábán darabonként 83—230 frtot fizettek.

Disznózsir: kész áru hordóval együtt 75—75 1/2 frt, Junius—Julius havi kötésben hordó nélkül 72—72 1/2 frt.

Szalonna: vidéki szalonna 67 1/2 frt, városi áru 67 1/2 frt, füstölt szalonna 70—71 frt.

Bécsi sertés vásár május 23-án. Összes felhajtás 3972 drb. és pedig 888 drb. nehéz, 1304 drb. közepnehéz és 1780 drb. süldő; melyből 1843 drb. magyar, 1780 drb. orosz-lengyel, 251 drb. szerb és 95 drb. oláh fajta. Árak 100 ki-

lónként: nehéz 57—57 1/2 frt, közepnehéz 52—55 frt, süldő 40—48 frt; szalonna és zsir 68—69 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Gépész és kulcsár kerestetik!

Baró Kemény Kálmán ur önagsága vécsi uradalmaiba kerestetik **egy diplomás gépész**, egy Garret et Son-féle 8 lóerejű cséplőgéphez **junius elsőtől ezen évi cséplési időnyre**; az illetőnek jó bizonyítvánnyal kell ellátva lenni és már e fajta cséplőgéppel kellett dolgoznia.

A kulcsári állomás üresedésbe jön, betöltendő: kerestetik egy 26 évet töltött család nélküli **fiatal ember**, olyan, a ki már más birtokba is volt alkalmazva, vagy pedig gazdaságot végzettnek kell lenni; mindkét részben jó bizonyítvány szükséges. Jelentkezhetni: **Vécse**n, u. p. **Szász-Régen**.

VADASDY KÁLMÁN

(16.) (4—6.) jószág-igazgatónál.

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	olgy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
Á r a k r a j o z s á r o k b a n											
Beszterce	május 23	850	650	650	—	400	625	250	80	320	36
Brassó	május 26	915	610	545	530	315	520	360	250	255	48
Gal-Szereda	május 24	1000	815	625	575	400	600	200	70	200	36
Déás*	május 23	1200	1080	620	440	380	540	480	240	310	44
Déva*	május 20	1330	1080	960	—	600	780	290	90	230	44
Erzsébtváros	május 27	800	625	575	—	400	525	360	150	250	44
Fogarás	május 19	950	—	520	—	420	550	200	95	250	42
K-Fehérvár*	május 20	1105	975	840	—	1020	805	250	150	260	46
Gy.-Sz.-Miklós	május 20	1125	—	750	650	350	675	280	60	160	40
Kolozsvár	május 25	890	—	580	—	340	570	300	300	350	48
M-Vásárhely*	május 25	1040	730	780	710	340	745	325	190	450	44
Nagy-Enyed	május 25	900	700	550	—	420	575	420	190	285	44
N-Szeben	május 26	860	740	520	—	380	560	200	110	350	44—48
Szegvár	május 25	785	550	540	—	345	550	130	70	170	44
S-Sz-György	május 22	970	—	600	500	350	560	340	130	200	44
Sz.-Régen	május 25	925	710	610	—	380	575	200	100	200	40
Sz.-udvarhely	május 22	950	650	625	—	425	600	240	40	240	40

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 krjával számítatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelőnek minden külön díj nélkül feladás szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjazabályzata.											
A kivánt tér megnevezése	1 1-3 1-5 1-13 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	sorzi hirdetésnél										
	fizetendő forint										
1/18 v. özbár oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/12 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/10 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/8 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.